

Nya regler för olägenhetsersättning

"Olägenheter i övrigt" och "särskilda olägenheter" – gammal och ny lag skapar klarhet eller förvirring?

av Marie Svendenius

Marie Svendenius
marie.svendenius@tsn.tff.se

Ändringarna i skadeståndslagen som gäller fr.o.m. 1.1. 2002 innebär bl.a. att den ideella ersättningsposten "olägenheter i övrigt" sammanförs med den vanliga menersättningen och att en ny, mera begränsad ersättningspost "särskilda olägenheter" införs. De gamla reglerna tillämpas dock på skador som inträffat före den nya lagens ikraftträdande.

Marie Svendenius, Trafikskadenämnden, som bl.a. var expert i Kommittén om ideell skada, redogör här för tankegångarna bakom de nya ersättningsreglerna.

I propositionen *Ersättning för ideell skada* (2000/01:68) föreslog regeringen ett antal ändringar i skadeståndslagen. Dessa ändringar trädde i kraft den 1 januari 2002, dvs. de nya reglerna skall tillämpas på skadefall som har inträffat efter år 2001.

Lagändringarna innebär bl.a. att ersättningsposten "olägenheter i övrigt" försvinner. En ny ersättningspost kallad "särskilda olägenheter" införs, med ett betydligt snävare innehåll än "olägenheter i övrigt". Till ersättningsposten "lyte och men" (fysiskt och psykiskt lidande av bestående art, som den heter i den nya lagtexten) skall samtidigt föras över en stor del av det som idag ersätts under "olägenheter i övrigt", nämligen anspänning i arbete och i allmän livsföring.

I mitt arbete som föredragande jurist i Trafikskadenämnden har jag och mina kollegor att dagligen ta ställning till frågor som rör

ersättningsposten "olägenheter i övrigt". Vi använder oss av den väl inarbetade s.k. ABC-modellen, där A står för kostnader och B respektive C för – i första hand – anspänning i arbete och anspänning i allmän livsföring. I posterna B och C ingår också vissa framtida risker av icke ideellt slag. Vi tycker att denna modell fungerar bra i det praktiska arbetet.

Vad var det då som motiverade ändringarna i den nya lagstiftningen? För att få svar på den frågan får man gå tillbaka till slutet av 1980-talet när *Kommittén om ideell skada* började sin verksamhet. I denna kommitté satt jag som expert. Kommittén leddes under större delen

---

Jur kand **Marie Svendenius** är föredragande jurist vid Trafikskadenämnden sedan 1995. Hon var expert i Kommittén om ideell skada 1989-1995.

I artikeln redovisar Marie Svendenius de synpunkter som framfördes vid Försäkringsföreningens Personskadeseminarium den 24 september 2002.

av tiden av numera avlidne justitierådet Edvard Nilsson. Denne synnerligen kunnige man styrde kommittén med fast hand och jag vågar nog påstå att 2001 års lagändringar till stor del är hans verk.

En av Edvard Nilssons idéer var att ersättningsposten ”olägenheter i övrigt” skulle bort. Hans skäl var följande:

- posten var svår att förstå och svår att tillämpa
- gränsdragningen till övriga poster var svår och detta medförde risk för överkompensation
- det var principiellt fel att blanda ekonomiska och ideella skadeverkningar i en post
- det var svårt att jämföra svenska ersättningsnivåer med andra länders eftersom Sverige var ganska ensamt om att ha posten ”olägenheter i övrigt”.

Kommitténs slutbetänkande

År 1995 lade *Kommittén om ideell skada* fram sitt slutbetänkande. Genom empiriska undersökningar hade man konstaterat att ersättningen för ”olägenheter i övrigt” i de lägre invaliditetsgraderna (till och med 15 % enligt 1981 års tabellverk) var tämligen standardiserad, dvs. årsbeloppen under B och C i ABC-modellen var nästan alltid lika stora för dem som hade en invaliditet på 10 eller 15 %. Det låg därför nära till hands att föra över anspänningsmomenten i posten ”olägenheter i öv-

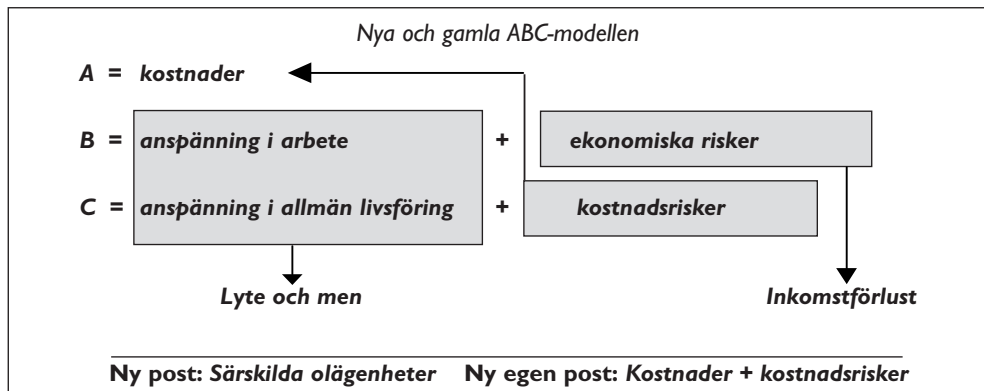
rigt” till ersättningsposten ”lyte och men” i de skador som hade förhållandevis låga invaliditetsgrader.

Förslaget innebar följande:

- Kostnader (A i ABC-modellen) blir en egen post. Dit förs de kostnadsrisker som idag ersätts under C. Kostnader/kostnadsrisker avseende framtiden ges normalt som ett engångsbelopp. Ett årsbelopp fastställs, som sedan kapitaliseras.
- Smärre framtida ekonomiska risker som idag ersätts under B i ABC-modellen förs över till posten inkomstförlust.
- Anspänningsmomenten under B och C förs över till posten lyte och men.
- En ny post, ”särskilda olägenheter”, förs in i 5 kap 1 § skadeståndslagen. Detta skulle vara en individuell post, som skulle användas i de fall anspänningen för den skadelidande klart översteg den som han hade fått ersättning för under posten ”lyte och men.” Utredning i det enskilda fallet skulle krävas.

Kommittén uttalade en anmärkningsvärd sak, nämligen att såväl de som återgick i arbete efter trafikskadan som de som inte gjorde det skulle ha lika stor ersättning. Man resonerade som så, att om de skadelidande *inte* återgick i arbete efter skadan så var de under motsvarande tid hemma och hade motsvarande anspänning där.

Detta, liksom kommitténs övriga förslag,

överensstämmer i stort med vad som sägs i propositionen. Regeringens förslag är dock inte lika utförligt som kommitténs, men man synes ställa sig bakom det som sägs i betänkandet. Man betonar att man inte vill lagstifta genom motiv och säger på flera ställen att bedömningarna i de enskilda fallen får överlämnas till rättstillämpningen. Ingenstans sägs att förslagen skall leda till en höjning av ersättningsnivån, men det sägs att nyheterna inte får leda till en försämring i ersättningshänseende för de skadelidande.

Tolkning av propositionen

Proposition kom våren 2001. Det blev då dags att försöka utforma mer praktiska riktlinjer. En arbetsgrupp inom Trafikskadenämnden, *Kostnads- och olägenhetsgruppen*, fick den otacksamma uppgiften att försöka utröna vad som egentligen stod i propositionen. Ett nytt tabellverk hade trätt i kraft 1996, vilket komplicerade tolkningen. Skrivningarna i propositionen var ofta vaga och kunde ibland tolkas på olika sätt. Arbetsgruppen bestämde sig ganska snart för att göra en tolkning av förarbetena, som skulle leda fram till ett så enkelt och lättförståeligt system som möjligt. Målsättningen var också att de skadelidande inte skulle få lägre ersättning med det nya systemet än med det gamla systemet.

Gruppen består av tre jurister, varav rådmannen Jim Josefsson är ordförande, två bolagsrepresentanter samt två lekmän. Samtliga är ledamöter i Trafikskadenämnden. Adjungerad ledamot är justitierådet Severin Blomstrand, som också är ordförande i Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd. Gruppen har två sekreterare, varav jag är den ena.

Efter ett halvår – i slutet av år 2001 – hade gruppen sitt förslag klart. Förslaget lades fram för Trafikskadenämndens råd i slutet på januari 2002, där det godtogs i sin helhet och tillfördes ett förklarande tillägg av nämndens ordförande.

Gräns för schablonisering

Min sekreterarkollega och jag gick igenom i princip alla ärenden med invaliditetsgrader mellan 1 och 19 % som hade avgjorts i Trafikskadenämnden under år 2001 för att försöka fastställa vad årsbeloppen under B och C (exklusive ekonomiska risker och andra kostnadsrisker) brukade ligga på vid olika invaliditetsgrader. Vad gällde B-ersättningen var det ganska lätt medan C-ersättningen ställde till betydligt svårare problem. Detta beror på att man av Trafikskadenämndens yttranden inte kan läsa ut hur mycket av ersättningen som enbart avser ersättning för anspänning i arbete och allmän livsföring (C). I yttrandena slås posterna A+C ihop och dessutom ingår så gott som alltid ersättning för kostnadsrisker i ersättningen under C. Utredningen visade bl.a. att skadelidande med 15 % invaliditet, eller mer, inte så ofta återgick i arbete efter trafikskadan och att majoriteten av nämndens ärenden hade invaliditetsgrader som låg mellan 10 och 15 %.

Mot bakgrund av dessa empiriska utredningar bestämde sig arbetsgruppen vad gällde ersättning för anspänning i arbete att dra gränsen för schablonisering vid 15 % invaliditet (brytpunkten). Detta innebar att till och med 15 % invaliditet skulle anspänningsmomentet föras in i de nya tabeller som gruppen skulle utforma. Beträffande ersättning för anspänning i allmän livsföring (C) bestämde sig gruppen slutligen för att inte ha någon brytpunkt, dvs. ersättningen för anspänning i allmän livsföring skulle föras in i mentabellerna med stigande belopp t.o.m. 99 %.

Arbetsgruppen ansåg att det skulle vara orättvist om de, som återgick i arbete efter skadan, skulle få lika stor ersättning för anspänning som de som inte återgick. Dessutom borde de personer uppmuntras som ville, och kunde, återgå i arbete. Med hänsyn härtill bestämde gruppen att två ersättningstabeller skulle göras; en för dem som återgått i arbete

vid invaliditetstidpunkten (mentabell 1) och en för dem som inte återgått i arbete (mentabell 2). Det skulle räcka att återgå i arbete på 25 procent för att få full ersättning för anspänning i arbete. De nya schabloniserade tabellbeloppen skulle alltså bestå av tre delar, nämligen invaliditetsersättning, anspänning i arbete samt anspänning i daglig livsföring i övrigt. Således en renodlad ideell ersättningspost som kan betalas ut så fort invaliditetstillstånd har inträtt.

För vissa skadelidande tar det lång tid innan de kan återgå i arbete. Dessa personer får då ersättning enligt mentabell 2 (invaliditetserättning samt ersättning för anspänning i daglig livsföring i övrigt) i samband med att invaliditetsbedömningen har gjorts. När de sedan har återgått i arbete skall de ha ersättning för sin anspänning. För att underlätta bestämmandet av denna ersättning gjordes ytterligare en mentabell (mentabell 3), som bara avser ersättning för anspänning i arbete. Det räcker med att de skadelidande har återgått på 25 procent. Mentabell 3 avläses vid den ålder som den skadelidande hade när han återgick i arbete.

De tre nya mentablerna går, liksom dagens tabeller, från 25 år till 99 år men de börjar vid 5 % (nu 10 %) och slutar vid 99 %. Vid varje invaliditetsgrad kan man utläsa det årsbelopp för anspänning i arbete respektive anspänning i daglig livsföring i övrigt som ingår i ersättningsbeloppet. Skall man lämna ersättning för en period är det bara att ta årsbeloppet i tabellen och multiplicera med det antal år som prövningsperioden avser.

Årsbeloppens storlek

En svår fråga för arbetsgruppen var att komma fram till de årsbelopp för B och C som skulle ingå i menbeloppet. För att bestämma detta tog vi ledning av resultaten från våra empiriska undersökningar. Vi hade klart för oss att när årsbeloppen hade fastställts så

återstod att kapitalisera dem; för anspänning i arbete med faktorn upp till 65 år och för anspänning i daglig livsföring i övrigt med den livsvariga faktorn. Här bestämde sig gruppen för att genomföra en förenkling. Vi tog bort den manliga kapitaliseringsfaktorn, vilket innebär att alla årsbelopp (detta gäller också för kostnader/kostnadsrisker och särskilda olägenheter) skall multipliceras med de kvinnliga kapitaliseringsfaktorerna. Detta är till fördel för de skadelidande.

Efter långvariga diskussioner bestämde sig arbetsgruppen för att komplettera mentablerna med årsbelopp för B (anspänning i arbete) enligt följande:

1 000 kr	vid 5 % invaliditet
3 400 kr (=nivå II)	vid 10 % invaliditet
4 000 kr	vid 15 % invaliditet (brytpunkten)

De personer som återgått i arbete och har mer än 15 % invaliditet får alla schablonersättning med 4 000 kr per år för sin anspänning i arbete. Detta årsbelopp blir alltså inte större vid högre invaliditetsgrader. Vid höga invaliditeter kan det däremot bli aktuellt med ersättning för "särskilda olägenheter" (se nedan).

Mentablerna behövde också kompletteras med årsbelopp för C (anspänning i allmän livsföring). Detta visade sig vara en svårknäckt nöt och det slutade med att någon brytpunkt inte fastställdes, utan ersättning för anspänning i daglig livsföring i övrigt bestämdes bli stigande genom hela tabellen. Följande årsbelopp bestämdes:

1 000 kr	vid 5 % invaliditet
3 000 kr	vid 10 % invaliditet
15 000 kr	vid 99 % invaliditet

När ovanstående årsbelopp hade fastställts hjälpte oss Försäkringsförbundets aktuarie att göra i ordning de tre mentabeller som nu gäller för skadefall som inträffat efter år 2001. Trafikskadenämnden räknar inte med att få ta ställning till några "nya" ärenden förrän hösten 2003.

Ett exempel får visa hur de nya mentabellerna bör användas:

En man skadas och bedöms efter drygt ett år att ha en kvarstående skada med 8 % invaliditet. Mannen är 30 år när invaliditetsgraden bestäms. Han har då återgått i arbete.

Ersättningsbeloppet blir 102 500 kr enligt mentabell 1 (se sid. 114). Detta belopp innehåller då ersättning för invaliditet samt anspänning i arbete och daglig livsföring i övrigt. I tabellen kan man också utläsa att ersättning per år blir 2 440 kr för anspänning i arbete och 2 200 kr för anspänning i daglig livsföring i övrigt.

För anspänning i arbete sattes brytpunkten för den schabloniserade ersättningen till 15 %. Årsbeloppet där bestämdes till 4 000 kr/år. Vid högre invaliditetsgrader ligger dessa 4 000 kr kvar i tabellbeloppet. Med andra ord spelar det ingen roll om man har 16, 33, 67 eller någon annan invaliditetsgrad, ersättningen för anspänning i arbete enligt mentabellerna blir aldrig högre än 4 000 kr per år. Detta innebär att personer som återgår i arbete och har mer än 15 % invaliditet (undantagsvis lägre) kan bli underkompenserade, dvs. få lägre ersättning med det nya systemet än med det gamla. Det kan då bli aktuellt att lämna ersättning för särskilda olägenheter.

När det gäller anspänning i daglig livsföring i övrigt går schablonen hela vägen, dvs. ända upp till 99 % i mentabellerna. Årsbeloppet stiger hela vägen

från	1 000 kr vid 5 %
till	3 000 kr vid 10 %
till	3 674 kr vid 15 %
till	6 101 kr vid 33 %
till	10 685 kr vid 67 % och
till	15 000 kr per år vid 99 % invaliditet.

Arbetsgruppen gick igenom ett antal ärenden som prövats i nämnden under år 2001 för att undersöka om ersättningarna enligt de nya mentabellerna skulle bli lägre än i det system som vi använder idag. Jämförelsen är inte helt lätt att göra, men gruppen ansåg sig våga dra

slutsatsen att ersättningen i det nya systemet blir lägre än i det gamla systemet i endast ett fåtal ärenden och då främst i sådana fall där invaliditetsgraden var högre än 15 % och den skadelidande hade återgått i arbete efter skadan.

Särskilda olägenheter

Till tabellerna har arbetsgruppen gjort ett förslagsblad, som beskriver hur de nya mentabellerna är uppbyggda. Eftersom de nya tabellerna bara skall tillämpas på skadefall som inträffat fr.o.m. den 1 januari 2002 kommer försäkringsbolag, nämnder och domstolar att under fler år få arbeta med dubbla system. Ersättningstabellerna, både de nya och de gamla, finns på Trafikskadenämndens hemsida www.trafikskadenamnden.com.

På förslagsbladet redogörs även för den nya ersättningsposten ”särskilda olägenheter”. Där sägs att i de skadefall där anspänningen i arbete/och eller i daglig livsföring i övrigt varit särskilt stor kan ersättning – utöver den som ingår i tabellerna – lämnas för ”särskilda olägenheter”. I propositionen – där det står mycket litet om den nya ersättningsposten – uttrycker man det så, att ersättning för ”särskilda olägenheter” skall kunna lämnas i de fall då de skadelidande har fått olägenheter som klart överstiger vad som kompenseras genom schablonersättningen. Man säger vidare att ersättning bara bör lämnas vid särskilt allvarlig invaliditet och efter en individuell prövning. Det är, sägs det i propositionen, främst när det gäller hög anspänning i arbete (uppenbara svårigheter att fungera i arbetet) som ersättning för ”särskilda olägenheter” bör komma i fråga och endast undantagsvis när det gäller ersättning för anspänning i daglig livsföring i övrigt. Ersättningen är rent ideell. Hur den nya ersättningsposten bör tillämpas överlämnas till rättspraxis att lösa. Avsikten är inte att göra det svårare för de skadelidande att få sina besvär ersatta.

Arbetsgruppen fann det svårt att utarbeta

några närmare riktlinjer för hur den nya ersättningsposten borde användas; när det gällde ersättning för "särskilda olägenheter vid anspänning i daglig livsföring i övrigt" avstod gruppen från att försöka ge någon vägledning. Gruppen uttalade endast att det inte torde bli så vanligt med ersättning i dessa fall och att de fall som kunde komma ifråga nog mestadels var fall med hög invaliditetsgrad.

När det gällde ersättning för "särskilda olägenheter vid anspänning i arbetet" resonerade arbetsgruppen så här: I fall där invaliditeten översteg 15 % fick en individuell bedömning göras. I dessa fall kunde anspänningen variera högst väsentligt. Det torde därför i stor omfattning bli nödvändigt att för dessa skadelidande ta upp frågan om ersättning för särskilda olägenheter.

Arbetsgruppen menade att ersättning för "särskilda olägenheter vid anspänning i arbetet" i en första ersättningsnivå borde lämnas när den skadelidande drabbades av anspänning i arbete som klart översteg vad som kompenseras genom ersättningen för men. Det kunde röra sig om påtagliga besvär vid frekvent förekommande arbetsuppgifter eller när den skadelidande hade uppenbara svårigheter att fungera i arbetet. Om dessa kriterier var uppfyllda borde ersättning lämnas med lägst 1 500 kr per år och högst 4 000 kr per år (alltså utöver de 4 000 kr/år som ingår i mentabellerna).

I nästa ersättningsnivå finns fall där den skadelidande – förutom ovan nämnda kriterier – utför arbetsprestationer, som objektivt sett ligger utöver vad man rimligen kan kräva av honom och där större delen av fritiden går åt till vila. I dessa fall borde ersättning lämnas med 5 000–6 000 kr per år.

Vid extremt hög anspänning i arbete borde ersättning för "särskilda olägenheter" kunna lämnas med högre belopp än 6 000 kr per år.

Arbetsgruppen framhöll att ersättning för "särskilda olägenheter" i såväl daglig livsföring i övrigt som i arbete skulle kunna utgå

även vid låga invaliditeter men att detta endast undantagsvis torde bli fallet.

Ett exempel får visa hur arbetsgruppens förslag kan komma att fungera i den praktiska skaderegleringen.

En person har en invaliditet på 20 % efter en trafikolycka. Enligt dagens praxis bedöms hans anspänning i arbete motsvara nivå III (= 5 000 kr/år). Enligt de nya mentabellerna ingår ersättning för anspänning i arbete med 4 000 kr/år från och med 15 % invaliditet och uppåt. Den skadelidande kommer då i sämre läge enligt det nya systemet jämfört med det gamla. Han bör då få ersättning för "särskilda olägenheter" med förslagsvis 1 500 kr per år. Detta belopp kapitaliseras med den kvinnliga 65-årsfaktorn och utbetalas som ett engångsbelopp. Den sammanlagda ersättningen för anspänning i arbete blir 5 500 kr/år (4 000 kr enligt schablon + 1 500 kr för "särskilda olägenheter").

I det omdiskuterade sportdykarfallet från Högsta domstolen (NJA 1992 s. 642) lämnades ersättning för "olägenheter i övrigt" för förlust av fritidsintresse med 500 kr per år. Detta rättsfall har inte följts av försäkringsbolagen eller nämnderna. De har även efter 1992 ansett att förlust av fritidsintresse/livskvalitet ersatts inom ramen för ersättningen för "lyte och men". I den nya propositionen sägs att sådana här förluster normalt får anses ingå i den schabloniserade menersättningen men att det bör finnas ett visst utrymme för att lämna ersättning för "särskilda olägenheter" i sådana fall. En förutsättning bör då vara – sägs det i propositionen – att det är fråga om ett avsevärt ingrepp i den skadelidandes livsföring som inte kan uppvägas av andra sysselsättningar. Det bör vara fråga om en betydande förlust av livskvalitet. I propositionen sägs avslutningsvis att ett något strängare synsätt än det som kom till uttryck i Högsta domstolens fall ter sig motiverat. Vad detta kommer att innebära för försäkringsbolagens och nämndernas del återstår att se.

Fördelar och nackdelar

Avslutningsvis ges här en sammanställning av fördelar respektive nackdelar med det nya systemet. Detta är helt mina egna åsikter.

Fördelar

- Den skadelidande kan snabbt få sina pengar
- Den skadelidande kan lätt se vad han har rätt till för ideell ersättning. Ersättningen synes över lag vara lite högre än dagens.
- Mindre utredningsarbete för skadereglerarna vad gäller anspänning. Färre fall med dröjsmålsräntor.
- Förenkling, genom att det bara finns de kvinnliga kapitaliseringsfaktorerna kvar.
- Förenkling i ersättningshänseende, eftersom skadereglerarna inte behöver bry sig om i vilken grad de skadelidande har återgått i arbete.

Nackdelar

- Många tvister om invaliditetsgrader eftersom den skadelidande direkt ser i mentabellerna hur mycket mer ersättning han får om invaliditetsgraden höjs.
- Mycket utredningsarbete vad gäller er-

sättning för kostnader/kostnadsrisker. Med den nya omprövningsrätten (ersättning för ideell skada och kostnader kan omprövas på motsvarande sätt som ersättning för inkomstförlust) blir det helt nödvändigt att tala om vad ersättning lämnas för och med hur mycket.

- Tre tabeller, i stället för en, att hålla reda på.
- Svårt att ta ställning till yrkanden om "särskilda olägenheter" innan det finns en fast praxis.
- Lite tungrovt att arbeta med dubbla ersättningssystem i flera år

Återstående frågor

Arbetsgruppen har inte avslutat sitt arbete. Vid Trafikskadenämndens rådsmöte i januari 2002 bestämdes att gruppen skulle komma med förslag på hur den nu införda lagstadgade rätten till ersättning för psykiska besvär vid nära anhörigs död borde utformas i det praktiska skaderegleringsarbetet. Detta, liksom en del övriga frågor, håller vi nu på att utreda.

Gruppen hoppas att vara färdig med sina förslag till rådsmötet i december 2002.

Exempel ur "Hjälptabell för bestämmande av ersättning för men", se nästa sida.

**Hjälptabell för bestämmande av ersättning för men
för tillämpning under tiden 2002-01-01 – 2002-12-31.**

Tabell 1
sid 1

Tabellen inkluderar anspänning i arbete och i daglig livsföring i övrigt.

Invaliditet i procent										
Ålder	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
B	1000	1480	1960	2440	2920	3400	3520	3640	3760	3880
C	1000	1400	1800	2200	2600	3000	3135	3270	3404	3539
25	50,5	69,1	87,8	106,5	125,2	143,8	152,2	160,6	169,1	177,5
26	50,1	68,7	87,2	105,8	124,3	142,9	151,2	159,5	167,9	176,4
27	49,7	68,1	86,5	104,9	123,3	141,7	149,9	158,1	166,4	174,7
28	49,4	67,6	85,9	104,2	122,5	140,7	148,8	157,0	165,3	173,6
29	48,9	67,0	85,1	103,2	121,3	139,4	147,5	155,6	163,8	172,0
30	48,5	66,5	84,5	102,5	120,5	138,4	146,5	154,5	162,6	170,8
31	48,1	66,0	83,8	101,6	119,4	137,3	145,1	153,1	161,1	169,3
32	47,7	65,3	83,0	100,6	118,3	136,0	143,8	151,7	159,7	167,6
33	47,2	64,7	82,2	99,7	117,2	134,7	142,5	150,3	158,2	166,1
34	46,8	64,1	81,4	98,7	116,0	133,4	141,1	148,9	156,7	164,5
35	46,4	63,5	80,7	97,9	115,0	132,2	139,8	147,4	155,1	163,0
36	45,7	62,6	79,5	96,4	113,3	130,2	137,7	145,4	152,9	160,6
37	45,2	62,0	78,7	95,5	112,2	129,0	136,4	143,9	151,4	159,0
38	44,7	61,2	77,7	94,3	110,8	127,3	134,7	142,1	149,6	157,1
39	44,3	60,7	77,0	93,4	109,8	126,1	133,3	140,7	148,1	155,5
40	43,6	59,7	75,9	92,0	108,1	124,2	131,3	138,6	145,9	153,2
41	43,1	59,0	74,9	90,8	106,7	122,6	129,7	136,8	144,0	151,2
42	42,5	58,2	73,9	89,6	105,2	120,9	128,0	135,0	142,1	149,3
43	41,8	57,1	72,5	87,9	103,3	118,6	125,6	132,5	139,5	146,6
44	41,1	56,3	71,4	86,6	101,7	116,8	123,6	130,5	137,3	144,3
45	40,5	55,4	70,2	85,1	100,0	114,8	121,5	128,2	135,1	141,9
46	39,7	54,3	68,9	83,4	98,0	112,6	119,1	125,8	132,5	139,2
47	39,0	53,2	67,5	81,8	96,0	110,3	116,8	123,3	129,9	136,5
48	38,3	52,2	66,2	80,2	94,2	108,1	114,4	120,9	127,3	133,8
49	37,6	51,3	65,0	78,7	92,4	106,1	112,4	118,7	125,0	131,5
50	36,8	50,1	63,5	76,8	90,2	103,5	109,7	115,9	122,0	128,3
51	35,9	48,9	62,0	75,0	88,0	101,0	107,0	113,1	119,2	125,3
52	34,7	47,3	59,9	72,4	85,0	97,6	103,5	109,3	115,2	121,2
53	33,8	46,0	58,2	70,4	82,7	94,9	100,4	106,2	111,9	117,7
54	32,9	44,7	56,5	68,4	80,2	92,0	97,5	103,1	108,7	114,3
55	31,8	43,2	54,6	66,0	77,5	88,9	94,3	99,6	105,1	110,5
56	30,6	41,6	52,5	63,5	74,5	85,4	90,6	95,8	101,1	106,3
57	29,6	40,1	50,6	61,2	71,7	82,2	87,3	92,3	97,4	102,6
58	28,3	38,3	48,4	58,4	68,4	78,4	83,3	88,1	93,1	98,0
59	27,2	36,8	46,3	55,9	65,5	75,0	79,7	84,3	89,1	93,8
60	25,8	34,9	43,9	52,9	61,9	70,9	75,3	79,8	84,3	88,9
61	24,6	33,1	41,6	50,1	58,6	67,1	71,4	75,6	79,9	84,3

osv.